

MIKKELIN KAUPUNGIN JÄTETAKSAN MUKAISEN JÄTEHUOLLON PERUSMAKSUN KERTYMÄ JA KÄYTTÖ 2023

Jätelain 79 §:n mukaan kunnan on tiedotettava vuosittain kunnan asukkaille ja muille jätehuoltopalveluiden käyttäjille jätehuollon perusmaksun kertymästä sekä siitä, mihin kertymää on käytetty. Tässä raportissa on kuvattu Metsäsairila Oy:n keräämän Mikkelin kaupungin jätetaksan mukaisen jätehuollon perusmaksun kertymä ja käyttö. Jätelain nojalla kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on oltava kunnan järjestämän jätehuollon piirissä.

Metsäsairila Oy laskuttaa asiakkailtaan kunnan jätetaksan mukaisia jäteastian käsittely- ja tyhjennysmaksuja sekä aluekeräyspisteen käyttömaksuja, sekä vuonna 2020 käyttöön otettua jätelain 78 §:n mukaista jätehuollon perusmaksua, jolla katetaan käyttöhetkellä maksuttomien palveluiden kustannuksia. Taksan mukaisesti perittävillä maksuilla katetaan kunnan lakisääteisen jätehuollon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset.

Jätehuollon perusmaksun perusteet

Jätehuollon perusmaksu on kiinteistö / asuin- sekä lomarakennus kohtainen maksu, joka laskutetaan jokaiselta vakituisen asumisen tai vapaa-ajan kiinteistöltä, riippumatta syntyvän jätteen määrästä. Vakituisen asunnon perusmaksut määrätään asuinhuoneistokohtaisesti kaikille kiinteistöille, joilla on yksi (1) tai useampia asuinhuoneistoja (riippumatta siitä, mitä muita tiloja kiinteistöllä on) sekä kaikille asuntoloille ja muille kiinteistöille, joita käytetään vakituiseen asumiseen. Vapaa-ajan asunnon perusmaksu määrätään kaikille rakennetuille vapaa-ajan kiinteistöille ja lomahuoneistoille. Vapaa-ajan asunnon perusmaksu määrätään myös vuokrattaville lomamökeille, lomaosakkeille sekä loma-, lepo- ja virkistyskodeille. Samalla kiinteistöllä voi olla useampia maksovelvollisia paikkoja.

Perusmaksu suoritetaan Metsäsairila Oy:lle, joka järjestää perusmaksulla rahoitettavat palvelut. Jätehuollon perusmaksulasku perustuu rakennusvalvontaviranomaisen rekisterissä oleviin kiinteistötietoihin laskutuspäivämääränä. Jätehuollon viranhaltijatehtävistä vastaa Mikkelin kaupungin jäteasiaintarkastaja.

Jätehuollon perusmaksun kertymä ja kertymän käyttö

Mikkelin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 18.10.2022 § 128 vuodelle 2023 jätemaksutaksan, jonka mukaan määrättiin kiinteistökohtainen arvonlisäverollinen jätehuollon perusmaksu (vakituinen asunto 36 € ja vapaa-ajan asunto 20,99 €). Perusmaksujen tasoa jouduttiin yleisen kustannuskehityksen ja perusmaksulla katettavien palveluiden hintojen nousun johdosta korottamaan vuodelle 2023; näin ollen perusmaksutot kasvoivat edellisvuoteen nähden.

Mikkelin kaupungin alueella perittävän jätehuollon perusmaksun arvonlisäverollinen kertymä oli vuonna 2023 yhteensä 1 105 759 euroa, josta arvonlisäveron osuus oli 214 018 euroa.

JÄTEHUOLLON PERUSMAKSU 2023	€/asunto/vuosi (alv. 0 %)	€/asunto/vuosi (alv. 24 %)
Vakituinen asunto	29,03	36,00
Vapaa-ajan asunto	16,93	20,99
Asunto yhtiössä, jossa vähintään 5 asuntoa	16,93	20,99
Asunto yhtiössä, jossa alle 5 asuntoa	29,03	36,00

Seuraavassa taulukossa on eritelty toteutunut perusmaksulaskutus (alv 0 %) huoneistotyypeittäin vuosina 2020-2023.

Perusmaksulaskutus (alv 0 %) huoneistotyypeittäin vuosina 2021 - 2023.	v.2020	v.2021	v.2022	v.2023	Muutos % 2022 vs. 2023
	(41355 huoneistoa)	(43394 huoneistoa)	(44457 huoneistoa)	(44227 huoneistoa)	
Vapaa-ajan asunnot	161 682 €	177 316 €	191 568 €	214 666 €	12 %
Vakituiset asunnot	279 869 €	282 479 €	281 778 €	327 288 €	16 %
Alle 5 huoneiston talot	15 900 €	17 025 €	17 225 €	18 618 €	8 %
5 tai yli 5 huoneiston talot	282 176 €	293 693 €	295 883 €	331 169 €	12 %
Yhteensä (alv 0 %)	739 627 €	770 513 €	786 454 €	891 741 €	13 %

Perusmaksupalvelut ja kustannusten jakautuminen

Jätehuollon perusmaksulla katetaan asiointihetkellä maksuttomia jätehuoltopalveluja ja jätehuollon lakisääteistä viranomaistoimintaa sekä jätehuollon neuvonta-, tiedotus- ja kehittämistoimintaa.

Perusmaksutulot kertyi vuonna 2023 yhteensä 891 741 € (alv. 0 %). Tuloja kertyi 13 % enemmän kuin vuonna 2022. Jätehuollon perusmaksulla jätelain mukaisesti katettavia menoja kertyi vuonna 2023 yhteensä 890 517 €. Kuluja kirjattiin vuodelle 2023 noin 13 % edellisvuotta enemmän. Kerätyt perusmaksutulot kattoivat perusmaksulle kuuluvat kulut. Yleinen hintatason nousu näkyi kustannusten kohoamisena.

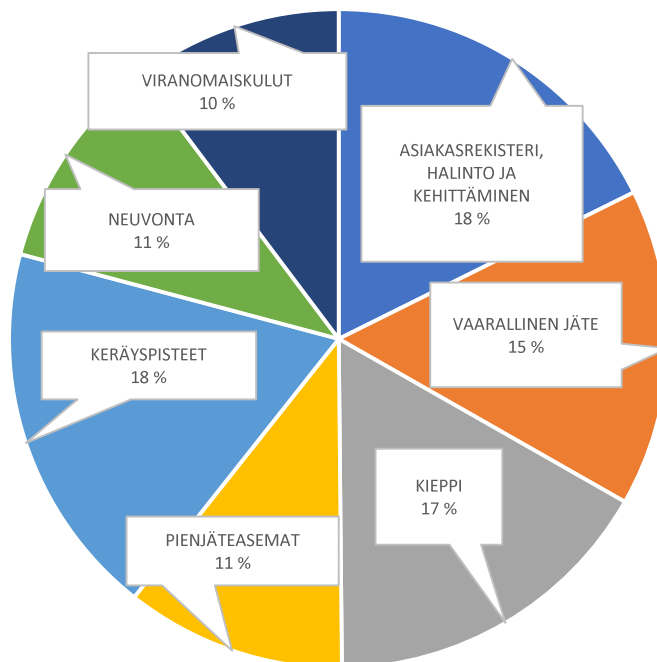
Jätehuollon perusmaksutulot ja -menot	€ / v 2022	€ / v 2023	muutos €	%
= Perusmaksutulot (alv 0 %)	786 454 €	891 741 €	105 288 €	13 %
Perusmaksulla katettavat kulut (alv 0 %)	-785 413 €	-890 517 €	-105 104 €	-13 %
TULOS	+ 1 041 €	+ 1 224 €		

Seuraavassa taulukossa on esitetty perusmaksulla katettavien kulujen kehittyminen vuosina 2021-2023.

Perusmaksun käyttö	Kulut € 2021	Kulut € 2022	Kulut € 2023
ASIAKASREKISTERI, HALLINTO JA KEHITTÄMINEN	127251,88	118 974 €	157 400 €
VAARALLINEN JÄTE	79888,67	90 085 €	138 664 €
KIEPPI	246465,39	127 510 €	147 769 €
PIENJÄTEASEMAT	77838,55	88 838 €	96 210 €
KERÄYSPISTEET	167860,26	159 585 €	164 650 €
NEUVONTA	79255,3	80 542 €	94 523 €
VIRANOMAISKULUT	92973,12	119 879 €	91 300 €
Yhteensä	871533,17	785 413 €	890 517 €
		VM avustus	83 300 €

Vuoden 2023 viranomaiskuluja vähensi jätehuoltoviranomaisen kehityshankkeeseen Valtiovarainministeriön myöntämä avustus (Jätehuollon valvonta- ja sähköinen informaationäkymä), arvoltaan 83300 €.

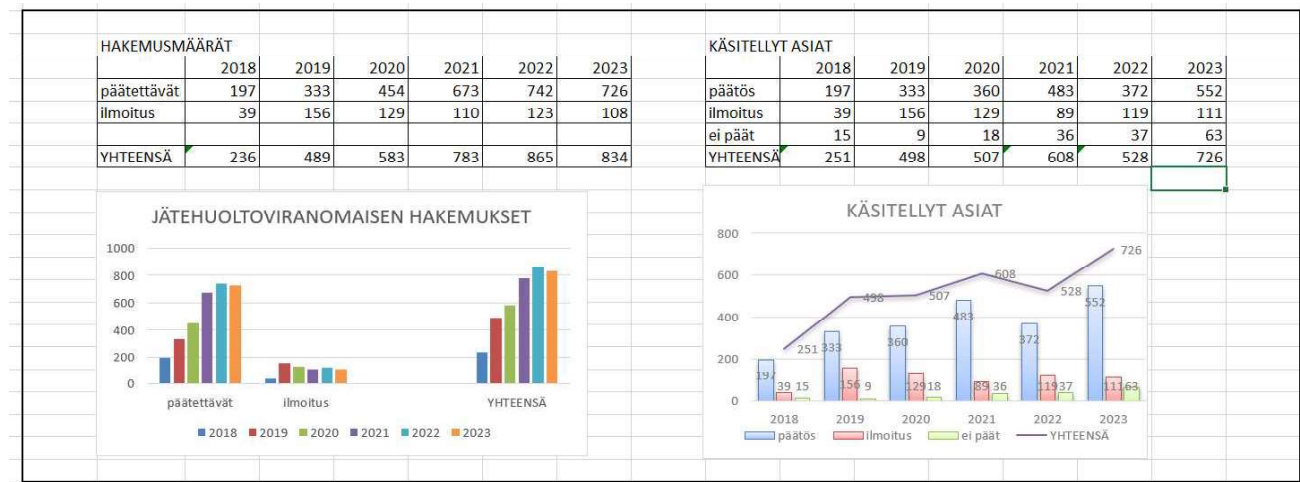
Perusmaksulla katettavien kulujen jakauma vuonna 2023:

Jätehuoltoviranomaisen käsittelemät asiat

Jätehuoltoviranomaisen vastaanottamien hakemusten määrä ei kasvanut vuonna 2023 (834 kpl) verrattuna vuoteen 2022 (865 kpl). Jätehuoltoviranomaisen käsittelemien asioiden määrä kasvoi 726 asiaan 528 asiasta (ei sis. kompostointi-ilmoituksia).

Jätehuoltoviranomaisen hakemusten lisäksi lakisääteisiä kompostointi-ilmoituksia vastaanotettiin jätehuoltoviranomaiselle (297 kpl) ja Metsäsairila Oy:lle (575 kpl); merkittävästi vuotta 2022 vähemmän. Alueellisia kompostointitarkastuskierroksia ei toteutettu, mutta kiinteistöjen kompostointia selvitettiin jätehuoltoviranomaisen hakemusten sekä päätösten yhteydessä. Vuoden 2023 aikana suunniteltiin toimenpiteet puuttuvien biojättekäsittelytietojen keräämiseksi vuoden 2024 aikana.

Jätehuoltoviranomaisen kehityshanke: Jätehuollon valvonta ja sähköinen informaationäkymä

Jätehuoltoviranomaisella oli 2023 käytössä lisäresurssia (1 hlö) Jätehuollon valvonta ja sähköinen informaationäkymä -hankkeen toteuttamiseen (Valtiovaranministeriön hankerahoitus VN/2777/2021 / 3 digikannustinhanke). Hankkeen lähtökohtana oli valvontanäkymän ja viranomaisyhteistyön kehittäminen. Hankkeen (jätehuollon valvonta ja sähköinen informaationäkymä) tavoitteena oli sijoittaa kartalle valvontaa sekä informaatiota varten kiinteistöjen valvontatietoja; luoda visuaalinen palvelujärjestelmä, josta jätehuoltoa koskevat tietosisällöt ovat nopeasti ja helposti tarkasteltavissa.

Jätehuollon valvonta- ja sähköinen informaationäkymä hankkeelle saatu avustus oli kohdennettu kuntien toiminnan ja palveluiden digitalisaation kehittämiseen rakennetun ympäristön toimialalla. Toteutetulla hankkeella edistettiin kuntien digitalisaatiota ja sen edellyttämää toiminnan muutosta paremmiksi käytännöiksi kehittämällä rakennetun ympäristön tiedonhallintaa, toimintatapoja ja palveluita sekä edistämällä rakennetun ympäristön tietojen laajempaa hyödyntämistä ja avaamista. Kehittämishankkeen kohteena oli muutos kuntien toimintatavoissa ja prosesseissa. Hankkeessa suunniteltiin, miten toiminnan muutokset toteutetaan, ne toteutettiin ja kuinka hankkeen tuloksia tullaan hyödyntämään ja levittämään hankkeen päätyttyä.

Hankkeessa luotiin eri tietojen pohjalta visuaalinen palvelujärjestelmä, josta yksinkertaisesti ja helposti saadaan tietoja esille niin valvontaa kuin kehittämistä varten. Hankkeen lopputuloksena syntynyt systeemi (karttanäkymä valvontatietoineen) antaa mahdollisuuden entistä viiveettömämpään ja digitaaliseen toimintaan ja tietojen yhdistämisen mahdollisuus luo edellytykset monipuoliselle lakisääteiselle valvonnalle ja toiminnan kehittämiseksi. Hankkeen päättyessä jätehuoltoviranomaisen käytössä oli systeemi, jossa erilaisia jätehuollon valvontatietoja voidaan tarkastella karttanäkymässä verraten ja lajitellen.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Edellisvuosien tapaan perusmaksulaskutuksen käyttöönoton sekä sen johdosta tehtyjen selvitysten perusteella jätehuollon rekisterit ovat ajantasaisempia ja kiinteistöt kuuluvat kattavasti jätelain mukaisesti järjestetyn jätehuollon piiriin. Yleisen kustannustason nousun vaikutukset alkoivat tilikauden aikana näkyä myös perusmaksulla katettavien palveluiden hinnoissa.

Perusmaksukertymä alueellisesti on vakiintunut. Perusmaksulla katettavia palveluja kehitettiin kauttaaltaan vuoden 2023 aikana ja kehitystyö jatkuu edelleen.

Nina Viskari
jäteasiaintarkastaja

Rakennusvalvonta
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue
Mikkelin kaupunki
gsm +358 40 129 4807 / vaihde +358 15 1941
Maaherrankatu 9-11, 50100 MIKKELI
nina.viskari@mikkeli.fi
jatehuoltoviranomainen@mikkeli.fi